

Frankfurt İslam kürsüsü burada, Nizamülmülk nerede?

Geçtiğimiz Perşembe günü izlediğimiz bir açılış töreni bana adeta bir bayram heyecanı yasattı. Frankfurt Goethe Üniversitesi rektör yardımcısı sayın Lutz Bachmann beyefendinin, hitabındaki bilgeligi takdir etmemek mümkün değildi. Almanya'da Müslüman bir ilim adamının karşılaşılabileceği zorlukları bir Horasan atlısı tavrıyla aşmaya çalışan Dr. Ömer Özsoy hocamızın açılış konuşmasına şahit olduk. Tüm siyasetçilerin çabalarının altından Hakkın inayetiyle kalkan Üniversite, bilginin tarafsızlığının zaferini haykırıcısına "Frankfurt Okulu" adına liyakatini bir kere daha gösterdi ve bir kardelen, karanlık ve soğuk topraklardan başını çıkardı: Frankfurt İslam ilahiyat branşı.

Konuşmaları dinlerken kendimi Sokrat'ın düşünce yavrusunun doğması sanatı konusunda "ebelik" derslerinde hissettim. Zihnim gah Nizamiye medresesinde ilk ders veren Ebu İshak Sirazi'ye uğradı. Gah da Fatimilerin ilk harcı atıkları Hz. Fatimatüzzehra'ya atfen kurulmuş Ez-

Arhan Kardaş

bu dal, geleceğin Avrupalı Müslümanlarının beyinlerine ve gönüllerine uzanacak.

her üniversitesinde dolastım. Yeni 100 kaydıyla Frankfurt Kürsüsü "İslam İlahiyat" branşına adını attı ve Batı Avrupa'da açılan ilkler arasına girdi. Öğleden sonrası itibarıyla da üç yıllık eğitim boyunca hangi müfredatın okutulacağı tartışıldı. Bu mektepten umulan amaçlardan birisi, din adamı yetişmesi, diğeri din öğretmenlerinin yetişmesi. İmam yetiştirilmesi konusu netameli bir iş ve akabetini zaman gösterecek.

Bu yeni branşı çok hem de çok önemsiyoruz. Zira bu branş gelecekte Almanya'nın "alimleri"ni yetiştirecek. Goethe'nin kalın gövdesinden uzanan

Bu yeni branşı çok hem de çok önemsiyoruz. Zira bu branş gelecekte Almanya'nın "alimleri"ni yetiştirecek. Goethe'nin kalın gövdesinden uzanan bu dal, geleceğin Avrupalı Müslümanlarının beyinlerine ve gönüllerine uzanacak. O dalın gölgesinde tüm ihtişamıyla inanç dünyamızın tatlı meyveleri yetisecekler. Bu dalın budakları, -yaratılış ağacının fizigin çepçeperlerini aşip metafizigin sinesine uzandığı gibi- ukbaya kadar uzanacak. O budaklar umman olacak, o ummanlar hikmet olup, iman olup, sevgi olup olacak. Hasılı bu manevi ışık altında bir dekor gibi bulunmuş olmaktan iftihar ettim. Geçmişten geleceğin sinesine bir selam göndermek niyetiyle de bu satırları tuşluyoruz.

Bizim ilahiyat gelenegimizde Suffa'dan ve Ezher'den sonra Nizamiye üniversiteleri ilk sırayı alırlar. Nizamiye 1064 yılında Selçuklu'nun büyük Veziri Nizamülmülk tarafından kurulmuştur. Kısa zamanda İslam coğrafyasının dört bir tarafında meyve vermiştir. Kuşeyirler, Cüveyriler,

Gazaliler hem yetişmiş hem de yetiştirmiştir. Fakat gerek Suffa'nın, gerek Ezher'in gerekse Nizamiyenin arkasında aydın bir siyasi irade vardı ve hep olmuştur.

Oysa Perşembe günü açılışta ben Nizamülmülk'ü göremedim. "Fercil basara marateyni" emriyle tekrar tekrar çevirdim baktım. Orada Nizamülmülk'ü göremedim.

Hessen'in Nizamülmülk'ü kimdir? Ya Sayın Bouffier'dir yahut da Sayın Hahn'dır. İkisini de göremedim. Tarihimizde o kadar çok vezir, başbakan, bakan ve vali var. Bu insanları isimlendirirken neden Nizamülmülk'ü seçtim? Zira o kadar çok siyasi vardır ki gelir geçer, isimlerini kimse hatırlamaz. Biz bugün Nizamülmülk'ü hatırlıyorsak en mühim sebebi onun Nizamiye üniversitelerini zamanında unutmamış, hatırlamış olmasıdır.

Mülke nizam verenler medreseyi unutulursa milli hafıza onları çok çabuk unuttur. Unutulmasınlar diye isimlerini tarihe not düştük. Elimizden daha fazlası gelmiyor. kardas@eurozaman.de